

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky

Úlohy

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 21 (1892), No. 2, 103--106

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/123506>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1892

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

uznávána; tak aspoň činí italský časopis *Electricità* v 2. čísle loňského ročníku, poznamenává, že v době, kdy četní fysikové pokoušejí se o objevení souvislosti mezi světlem a elektřinou, je zajímavé poznamenati, že první správnou myšlénku o věci té vyslovil před lety professor Zenger na škole polytechnické v Praze.

Zakončujíce tento kusý referát, který měl za účel upozorniti na práce českého fysika, uvedme ještě některé prameny, v nichž lze se o věci bližšího dočísti:

Věstník král. české společnosti nauk z r. 1878. Sjezdy mezinárodní meteorologů v Paříži 1878 a v Římě 1879. Sjezdy elektrické r. 1881, 2, 3, 9. Sjezdy Association française pour l'avancement des sciences 1884, 85, 86, 88, 89. Sjezdy německých přírodnků v Berlíně 1886 a v Kolíně n. R. 1888.

Úlohy.

Úloha 7.

Řešiti rovnici

$$\sqrt[3]{(x+2)^2} - 3\sqrt[3]{x+2} + 4\sqrt[3]{(x+2)(x-3)} - 12\sqrt[3]{x-3} = 0.$$

R.

Úloha 8.

Řešiti soustavu rovnic

$$x^2 + y^2 + z^2 = \begin{vmatrix} x & y & z \\ z & x & y \\ y & z & x \end{vmatrix} + 6$$

$$x + y + z = 0$$

$$xyz = 2.$$

R.

Úloha 9.

Čtyři čísla celá činí posloupnost geometrickou; součet jejich jest 15 a součet jejich čtverců 85. Která jsou ta čísla?

R.

Úloha 10.

Určiti jest součet rady

$$S = \frac{a+1}{2} + \frac{a+3}{4} + \frac{a+7}{8} + \frac{a+15}{16} + \dots + \frac{a+2^n-1}{2^n}.$$

R.

Úloha 11.

Dvě čísla o 16 se lišící dávají součinem číslo psané pěti stejnými číslicemi. Která jsou ta čísla?

Prof. A. Strnad.

Úloha 12.

Stanoviti dvě nestejná čísla, z nichž větší jest násobkem 247, menší násobkem 437, jichž rozdíl jest co možná malý a jichž součet jest menší než 10000.

Týž.

Úloha 13.

V které závislosti jsou ostré úhly α , β , je-li

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{a+2b}{a\sqrt{3}}, \quad \operatorname{tg} \beta = \frac{b+2a}{b\sqrt{3}}.$$

Týž.

Úloha 14.

Jest dokázati, že

$$8 \cdot \cos \frac{3}{7} \pi \cdot \cos \frac{2}{7} \pi \cdot \cos \frac{1}{7} \pi = 1.$$

R.

Úloha 15.

Sestrojiti pravoúhlý trojúhelník, dán-li jeho obvod s a poloměr r kružnice vepsané.

Prof. Vavřínek Jellinek.

Úloha 16.

Poloměr kružnice vepsané rovnoramennému trojúhelníku, rovná se $\frac{3}{10}$ jeho základny. Jak se má rameno k základně a výšce trojúhelníka?

Týž.

Úloha 17.

Sestrojiti trojúhelník o základně b a protějším úhlu β , aby daná tížnice t jeho základny byla střední měřičky úměrnou obou ostatních stran. V jakém vztahu budou úhly trojúhelníka na základně k úhlu, který svírá tížnice se základnou?

Prof. V. Jelínek.

Úloha 18.

Sestrojiti trojúhelník, dány-li jsou jeho základna b , poloměr r vepsané a poloměr R kružnice při b zevně vepsané. Kdy bude tento trojúhelník rovnoramenný a kdy pravoúhlý?

Týž.

Úloha 19.

Dán jest trojúhelník abc , pravoúhlý při c . Na přeponě jakožto průměru sestrojena polokružnice, bod c neobsahující a libovolným její bodem o vedena přímka $P \perp ab$. Protíná-li P odvěsny ac , bc (neb jich prodloužení) v bodech m , n , přeponu ab v bodě p , jest

$$\frac{1}{om} + \frac{1}{on} = \frac{1}{op}.$$

Budiž podán děkaz.

Prof. A. Strnad.

Úloha 20.

O trojúhelník abc úhlů α , β , γ opsána kružnice a ve vrcholech sestrojeny tečny omezující trojúhelník $a'b'c'$. Značí-li $\Delta = abc$, $\Delta' = a'b'c'$ obsahy těchto trojúhelníků, jest dokázati, že

$$\Delta : \Delta' = 2 \cos \alpha \cos \beta \cos \gamma. \quad \text{Týž.}$$

Úloha 21.

Komolý kužel a dvojkužel mají společné obě základny a výšku $v = 15 \text{ cm}$. Obsah prvního má se k obsahu druhého jako 79 : 37 a pláště jich jsou v poměru 34 : 29. Vypočítati poloměry základnen.

Týž.

Úloha 22.

Dána jest ellipsa poloos a , b a na ní bod, jehož průvodiče na sobě kolmo stojí. Jak veliká jest plocha trojúhelníka pravoúhlého, jehož odvěsnami jsou tyto průvodiče?

Prof. Vavřinec Jeltnek.

Úloha 23.

Jak dlouhá je tětiva paraboly o parametru p , procházející její ohniskem jsouc tímto rozdělena v poměru 1:2. Tyž.

Úloha 24.

Najíti křivku té vlastnosti, aby obvod pravoúhlého trojúhelníka, jehož odvěsnami jsou souřadnice kteréhokoliv bodu jejího, měl hodnotu stálou. Tyž.

Věstník literární.

A. Hlídka programů.

Výroční zpráva c. k. státního vyššího gymnasia v Litomyšli za školní rok 1891. *Výsledky meteorologického pozorování v Litomyšli.* Pozoroval a sestavil prof. Em. Bárta.

Ačkoliv se počet meteorologických stanic v Čechách poslední dobou stále zvětšuje a dle výročních zpráv c. k. ústřed. meteor. ústavu ve Vídni za rok 1889 dosáhl čísla 43, jest dosud poměrně málo míst, jejichž klimatické poměry bylo by lze všestranně vyšetřiti na základě dosavadních pozorování.*) K místům těm pro klimatologii Čech důležitým, jichž seznam jest uveden v jednotlivých ročnících vídeňských zpráv (*Jahrbücher der k. k. Central-Anstalt für Meteorologie*), radí se nyní též Litomyšl zásluhou p. prof. Em. Bárty, jenž tam po 10 let konal meteorologická pozorování a výsledky jejich v programu školním za rok minulý uveřejnil.

Spisovatel uvádí nejdříve nejnnutnější data týkající se polohy místa a pozorování samých, jako tvar krajiny a nejvyšší

*) *Augustin*: O potřebě zorganizovati meteorologická pozorování v Čechách. V Praze 1885.